

**Meteorologiya va iqlimshunoslik yo'nalishi 1-kurs talabalari uchun
«Meteorologiyaga va iqlimshunoslikga kirish» fanidan yakunlovchi nazorat
savollari**

1. Meteorologiyaning vazifalari nimadan iborat?
2. Atmosfera nima?
3. Atmosfera necha qatlamga bo'linadi?
4. Atmosferaning Yerdagi hayotda qanday ahamiyati bor?
5. Ob-havo rejimi qanday davrlarga bo'linadi?
6. O'rta Osiyo ob-havo rejimiga qanday havo oqimlari ta'sir ko'rsatadi?
7. Meteorologik elementlar qanday maqsadda kuzatiladi?
8. Gidrometeorologik tarmoq qanday turlarga bo'linadi?
9. Meteorologik elementlar qanday balandlikda kuzatiladi?
10. Meteorologik asboblari qanday havo haroratiga mo'ljallangan?
11. Meteorologik maydoncha qanday shartlarga javob berishi kerak?
12. Quyosh radiatsiyasi necha turga bo'linadi?
13. Albedo nima?
14. Radiatsion balans deganda nimani tushunasiz?
15. Aktinometrik asboblarga nimalar kiradi?
16. Tuproq haroratining o'lchashda qanday usullar qo'llaniladi?
17. Tuproq usti, tuproq ichi va tortish termometrlari qanday joylashtiriladi?
18. Radiatsiya balansini nima?
19. Tuproq usti harorati kun va yil davomida qanday o'zgaradi?
20. Tuproq namligi qanday usullarda aniqlanadi?
21. Havo haroratiga qaysi omillar ta'sir ko'rsatadi?
22. Havo harorati kun va yil davomida qanday o'zgaradi?
23. Avgust psixrometriga qaysi termometrlar kiradi?
24. Havo haroratining qanday shkalalari mavjud?
25. Havo namligi qanday hosil bo'ladi?
26. Havo namligi qanday miqdorlar bilan ifodalanadi?
27. Havo namligini aniqlashning qanday usullari mavjud?
28. Mutlaq havo namligi kun va yil ichida qanday o'zgaradi?
29. Havo namligining ob-havoga qanday ta'siri bor?
30. Bulutlar haqida nimalarni bilasiz?
31. Bulutlarning morfologik tasnifining mohiyati nimada?
32. Bulutlarning qanday yaruslarga bo'linadi?
33. Bulutlar qaysi tartibda kuzatiladi?
34. Tumanlar deganda nimani tushunasiz?
35. Atmosfera yog'inlariga nimalar kiradi?
36. Yog'inlar qaysi tartibda va qanday muddatlarda kuzatiladi?
37. Yog'inlarni kuzatishda qaysi asboblardan foydalaniladi?

- 38.O'zbekiston hududida atmosfera yog'inlari qanday taqsimlangan?
- 39.Atmosfera bosimi deganda nimani tushunasiz?
- 40.Atmosfera bosimi qanday o'lchov birliklarida ifodalanadi?
- 41.Havo bosimi qanday asboblarda yordamida o'lchanadi?
- 42.Joyning balandligining atmosfera bosimi orqali qanday aniqlanadi?
- 43.Shamol nima?
- 44.Shamolning tezligi qaysi asboblarda yordamida o'lchanadi?
- 45.Kuzatish ma'lumotlarini qayta ishlashga nimalar kiradi?
- 46.Atmosfera uyumlariga nimalar kiradi?
- 47.Siklon nima?
- 48.Antisiklon nima?
- 49.Qora sovuq nima?
- 50.Garmsel qanday hosil bo'ladi?
- 51.Do'l va jalaning tuproq holatiga ta'siri nimadan iborat?
- 52.Ob-havo prognozlarining qishloq xo'jaligida ahamiyati qanday?
- 53.Xavfli meteorologik hodisalarga nimalar kiradi?
- 54.Meteorologik kattaliklarga nimalar kiradi?
- 55.O'zbekistonda gidrometeorologiya xizmati, shakllanish va rivojlanish tarixi, istiqboli.
- 56.O'zbekistonda gidrometeorologiya xizmatining shakllanishi va taraqqiyotining qisqacha tarixi.
- 57.Gidrometeorologiya xizmatining maqsadi va vazifalari.
- 58.O'zbekistonda gidrometeorologiya xizmatining mavjud tizimi va uning tarkibiy tuzilishi.
- 59.Gidrometeorologiya xizmati tizimi va atrof muhit nazoratining bo'limlari.
- 60.Meteorologik, aerologik va iqlimshunoslikka doir tadqiqotlar.
- 61.Qishloq xo'jaligi meteorologiyasiga doir tadqiqotlar.
- 62.Yer atmosferasi haqida umumiy ma'lumotlar
- 63.Meteorologik kuzatishlarni tashkil qilish
- 64.Quyosh radiatsiyasi
- 65.Tuproq harorati
- 66.Havo harorati
- 67.Havo namligi
- 68.Bulutlar
- 69.Atmosfera yog'inlari
- 70.Atmosfera bosimi. Shamol
- 71.Siklon ham antisiklonlar
- 72.Xalq xo'jaligi uchun xavfli hodisalar
- 73.Meteorologik kattaliklardan qishloq xo'jaligida foydalanish
- 74.Atmosferaning tuzilishi va tarkibini o'rganish
- 75.Quyosh radiatsiyasi va uning taqsimlanishini o'rganish
- 76.Quyosh radiatsiyasi va uning xususiyatlarini o'rganish
- 77.Radiatsion balans va uning tashkil etuvchilarini o'rganish

78. Tuproq harorati va uni o'lchash usullari
79. Tuproq namligi va uning o'lchash usullari
80. Havo harorati va uning yer sirtida taqsimlanishi
81. Havo harorati va uni o'lchash usullari
82. Havo namligi va uni o'lchash usullari
83. Havo namligi va shudring nuqtasini aniqlash
84. Havo haroratining yillararo o'zgarishi
85. Barometrik formulalarning amaliyotda qo'llanishi
86. Atmosferada suv bug'ining kondensatsiya va sublimatsiyasi shartlari
87. Tumanlar shakllanishining fizik-meteorologik sharoitlari, ularning tasniflari
88. Bulutlar paydo bo'lishining fizik-meteorologik sharoitlari
89. Bulutlarning sutkalik va yillik o'zgarishi
90. Quyosh energiyasining atmosfera va yer yuzasidagi o'zgarishlari
91. Yer sirti va atmosferaning issiqlik balansi
92. Atmosferaning tuzilishi va tarkibini o'rganish
93. Qishloq xo'jaligi uchun xavfli bo'lgan meteorologik hodisalar
94. Meteorologik stansiyalarda olib boriladigan kuzatuv ishlari qanday amalga oshiriladi?
95. Tuproq haroratini o'lchash usullari
96. Havo haroratini o'lchashda qanday termometrlardan foydalaniladi?
97. Havo haroratini kuzatish
98. Nisbiy namlik deganda nimani tushunasiz?
99. Namlik yetishmasligi nima?
100. Atmosfera bosimini o'lchash usullari.

Fan o'qituvchisi:

prof.v.b. O.Sultashova